

СИЛАБУС КУРСУ

«СУЧАСНА УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА (СИНТАКСИС)»

Галузь знань: **01 Освіта/Педагогіка**

Спеціальність: **014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)**

Предметна спеціальність **014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови))**

спеціалізація **014.028 Польська мова та зарубіжна література**
додаткова предметна спеціальність **014.01 «Середня освіта (Українська мова та література)»**

Ступінь вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Освітньо-професійна програма: **«Польська мова і література. Українська мова і література»**

Рік навчання: **3**

семестр: **5-6**

Кількість кредитів: **7**

мова викладання: **українська**

КЕРІВНИК КУРСУ

ПІБ

к. філол. н., доц. **Наталія Яблонська**

Контактна інформація: n.yablonska@wunu.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни «Сучасна українська літературна мова (синтаксис)» полягає у формуванні глибоких знань про структуру речень, основні принципи побудови синтаксичних одиниць та взаємозв'язки між ними.

Вміння правильно аналізувати, інтерпретувати та будувати складні синтаксичні конструкції, дозволить ефективно користуватися літературною українською мовою як усно, так і письмово. Також метою дисципліни є надання студентам можливості зрозуміти закономірності системної організації української літературної мови, опанування теоретичних знань та здобуття практичних навичок у визначенні структурних і функціональних характеристик речення як ключової комунікативної одиниці.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Тема 1. Синтаксис української мови як лінгвістичне вчення.	Сформувати чітке розуміння предмету синтаксису. Розмежовувати синтаксис мови і синтаксис мовлення. Знати основні синтаксичні одиниці мови. Розуміти зв'язок синтаксису з іншими розділами науки про мову.	Поточне опитування
2 / 4	Тема 2. Словосполучення як синтаксична одиниця	Розуміти сутність словосполучень. Знати парадигматику словосполучень, їх типи та різновиди.	Поточне опитування

2 / 2	Тема 3. Речення як синтаксично-комунікативна одиниця	Вміти аналізувати речення, знати його диференційні ознаки. Розрізняти речення і судження, відрізняти члени речення і члени судження.	Поточне опитування
2 / 2	Тема 4. Класифікація речень	Розрізняти стверджувальні і заперечні речення. Знати комунікативні різновиди речень, окличні речення та формально-синтаксичну класифікацію речень.	Поточне опитування
6 / 6	Тема 5. Члени речення як синтаксичні одиниці	Уміння відрізняти і знати головні та другорядні члени речення, порівняльні звороти. Розрізняти явища синкретизму в системі членів речення. Вміти правильно використовувати порядок слів у реченні.	Поточне опитування
6 / 6	Тема 6. Односкладні речення. Неповні речення. Синтаксично нечленовані комунікативні одиниці	Розуміти сутність односкладних речень, знати їх різновиди. Вміти розрізняти структурні різновиди неповних речень, слова-речення, незакінчені та перервані речення, звертання-речення. Вміти робити повний синтаксичний аналіз простого речення.	Поточне опитування
4 / 4	Тема 7. Прості ускладнені речення	Знаходити в тексті й доречно використовувати речення з однорідними та відокремленими членами речення.	Поточне опитування
6 / 6	Тема 8. Речення зі вставними і вставленими конструкціями. Речення зі звертаннями	Знати і розрізняти вставні слова, сполучення слів і речення, вставлені слова, сполучення слів і речення, речення зі звертаннями. Вміти робити пунктуаційний та синтаксичний аналіз речень із різними засобами ускладнення.	Поточне опитування
2 / 2	Тема 9. Складні речення як синтаксичні одиниці	Розуміти сутність складних речень, засоби зв'язку між предикативними частинами складного речення.	Поточне опитування
6 / 6	Тема 10. Складносурядні речення	Знати сутність і особливості складносурядних речень та їх різновиди.	Поточне опитування
6 / 6	Тема 11. Складнопідрядні речення	Розуміти сутність і особливості складнопідрядних речень, їх класифікацію.	Поточне опитування
6 / 6	Тема 12. Складні безсполучникові речення	Знати сутність складних безсполучникових речень.	Поточне опитування
6 / 6	Тема 13. Багатоконпонентні синтаксичні конструкції	Знати та вміти розрізняти складні речення змішаної будови, періоди та надфразні єдності.	Поточне опитування
2 / 2	Тема 14. Текст. Абзац. Пряме й непряме мовлення	Розуміти суть понять текст, абзац, пряме, непряме і невласне пряме мовлення, цитування.	Поточне опитування

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бевзенко С. П., Литвин Л. П., Семеренко Г. В. Сучасна українська мова. Синтаксис. К., 2005.
2. Вихованець Р. І. Граматика української мови: Синтаксис. К., 1993.
3. Волох О. Т., Чемерисов М.Т., Чернов Є. І. Сучасна українська літературна мова. К., 1984. С. 242–253.
4. Гуйванюк Н. В., Кульбабська О. В. Складні ускладнені речення: Теоретично-практичний блок. Чернівці: Рута, 2003. 145 с.
5. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. К., 2010.
6. Єщенко Т. Феномен художнього тексту: комунікативний, семантичний і прагматичний аспекти. Львів: Друкарня Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, 2021. 470 с.
7. Жовтобрюх М. А. Українська літературна мова. К., 1984. С.194–253.
8. Завальнюк І. Я. Найновіші явища і тенденції у синтаксисі мови української газетної періодики. Transformations in Contemporary Society: Humanitarian Aspects. Opole : The Academy of Management and Administration in Opole, 2017. P. 108–115.
9. Заборна М. С. Порівняльні конструкції в системі складнопідрядних речень української мови: Навчально-методичний посібник. Тернопіль: Підручники і посібники, 2001.
10. Кобченко Н. В. Система подвійних синтаксичних зв'язків у граматичному ладі сучасної української мови. Київ : ВД Освіта України, 2018. 514 с.
11. Колоїз Ж. В. Дискусійні моменти категорії вставлень. Філологічний часопис. 2019. Вип. 2 (14). С. 46–53.
12. Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови. Ч. 2. Синтаксис. К., 1965.
13. Слинко І. І., Гуйванюк В. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. К., 1994.
14. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис / За заг. ред. І. Білодіда. К., 1972.
15. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. К., 1994.
16. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. К., 2004.
17. The phenomenon of transitivity in the ukrainian language Collective monograph. L. Shytyk, M.Vintoniv eds. The phenomenon of transitivity in the Ukrainian language : collective monograph ; Eds. Pr. Liudmyla Shytyk, Pr. Hanna Martynova, M.Vintoniv LAMBERT Academic Publishing, 2019. 238 p.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

- *Політика щодо дедлайнів і перескладання.* Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- *Політика щодо академічної доброчесності.* Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.
- *Політика щодо відвідування.* За об'єктивних причин (наприклад, карантин, військовий стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

ОЦІНЮВАННЯ

Остаточну оцінку за курс розраховують так:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота
Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 4 оцінок)	Підсумкова робота, яка охоплює теми 1-5	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 3 оцінок)	Підсумкова робота, яка охоплює теми 6-8	Визначається як оцінка, отримана за виконане завдання під час тренінгу	Визначається як оцінка за тестування із самостійної роботи

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 4 оцінок)	Підсумкова робота, яка охоплює теми 9-11	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 4 оцінок)	Підсумкова робота, яка охоплює теми 12-15	Визначається як оцінка, отримана за виконане завдання під час тренінгу	Визначається як оцінка за тестування із самостійної роботи	Теоретичні питання (4 питання) – по 25 балів, макс. 100 балів

Шкала оцінювання студентів:

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою залік
90-100	зараховано
89-70	
60-69	
26-59	не зараховано
1-25	

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)